

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת

בראשית

התחדשות!

ורש"י כתב שכל שנה הנשר מחדש את נוצותיו, וזה מה שנאמר בתהלים [קג' ה'] "תתחדש כנשר נעוריכי".

וכתב האבן עזרא – שתכונתו של הנשר ככל שמדקן יותר כוחו מתגבר עליו יותר, ולכן נאמר באבות "קל כנשר" שצריך האדם לא להצדיק את עצמו שהוא חלש חזקן אלא להתחדש ולהתרענן כל פעם מחדש ואז "ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו". [מדובר על נשר כזה אשר מסופר עליו ששלמה היה רוכב עליו, והולך למדבר תרמוד ביום אחד ואין הנשר הזה מתייגע כלל במעופתו, וטס הוא למרחקים עצומים ללא טרחה.]

לכן שירתו של הנשר היא מה שנאמר בתהלים [נט'] "ואתה ה' אלוקים צבאות אלוקי ישראל הקיצה לפקוד כל הגוים אל תחון כל בגדי און סלה" שאת כל הכוח והתכונה של הנשר, לקחו הגויים בשביל להרע ולהצר לעם ישראל. אז הנשר מתחנן להקב"ה שהגויים עשו שלא כהוגן שלקחו מידותיו ומשתמשים בהן כנגד עם ישראל, והוא מבקש רחמים על בניו של הקב"ה.

וכמו שנאמר בעובדיה [א', ד'] על מלכות אדום "אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך משם אוריךך נאם ה'".

הרי לנו שאסור לאדם לתת לעצמו לנבול להתעייף ולהיות עני ממעש, אלא עליו תמיד להתרענן, להתחדש, לייצר לעצמו חידושים וריגושים חדשים כל פעם מחדש.

כך היו כל גדולי ישראל לדורותיהם לא היו נותנים לעצמם מנוח לא בגיל צעיר וכל שכן לא בגיל מבוגר, תמיד היו חושבים ומתנהלים כמה צעדים קדימה למי עוד היה ניתן לעזור שלא עזרו, למי עוד ניתן לתת שלא נתנו, מה עוד הם יכולים להועיל לאחרים, וזה מה שהיה נותן להם כח וחיות להמשך דרכם.

עוד עלינו לדעת שהתורה הקדושה נותנת לאדם כח והתחדשות תמידית, אושר ושמחה, תבונה וחכמת חיים, וגם כאשר פתאום הגוף מתחיל לחרוק ולהעלות חלודה, הרי שהתורה נותנת לאדם תקווה ואחרית...
שבת שלום ומבורך!!!

"ויצר ה' אלוקים את האדם... ויטע ה' אלוקים גן בעדן מקדם וישם שם את האדם אשר יצר" [ב', ח' – ט']

הרב זייטשיק זצ"ל מביא את הרד"ק שכותב - מזה שכתוב בפסוק "וישם שם את האדם" מלמד שהאדם לא נוצר שם אלא ה' יתברך ברא את האדם סמוך לגן עדן, ולאחר מכן הכניסו לתוך גן עדן ושם אותו לעובדו ולשומר.

וצריך להבין מדוע היה צריך ה' יתברך לברוא את האדם מחוץ לגן עדן ולאחר מכן להכניסו לתוכו, שהיה מיד יוצר את האדם בתוך גן עדן?

מסביר הרד"ק – הסיבה לכך שבראו מחוץ לגן עדן היא בשביל שתהיה לאדם התחדשות - שהמקום החדש יהיה חביב עליו ויבין שה' יתברך חפץ להיטיב לו.

גם החיזקוני כותב – שתחילת בריאתו לא הייתה בגן עדן, והסיבה לכך היא משום שאם היה נברא בתוך גן עדן היה אדם הראשון חושב שכל העולם הוא כך, לאחר שברא הקב"ה את האדם מחוץ לגן עדן, ראה האדם שכל העולם מלא קוצים וברקנים, וגן עדן הוא המקום המובחר ביותר.

מסביר הרב זייטשיק זצ"ל - שהרי לנו שגם אדם הראשון הענק שבנבראים, מורם מעל השפעת הטבע, הבין הקב"ה שצריך הוא לסביבה חדשה והתרעננות, ואין הטוב ניכר אלא בהעדרו...

זה ההסבר בפסוק בישעיה [מ', ל"א] "וקווי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים" - שהנשרים מחליפים נוצותיהם ומתחדשים כל פעם מחדש.

וכתב רבינו סעדיה זצ"ל שהנשר יעלה אחת לעשר שנים גבוה מאד על פני רקיע השמים, ויקרב לחום האש ויפיל עצמו לים מרוב חומו, ויימרט ויתחדש אחר כן, ויעלה אבר וישוב לימי עלומיו. וכן כל עשר שנים עד מאה, ובשנת המאה יעלה כמנהגו ויפול בים וימות. **כך הוא טבע האדם שצריך להתחדשות בעבודת ה', בשביל שיוכל למלא מצברים ולהטעינם מחדש.**

אל ציבור הקוראים היקר!!!
בס"ד בקרוב עומד לצאת לאור הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק שלישי - על חמישה חמשי תורה ומועדים, בתוספת פניני ה"אור החיים" הקדוש.
למעוניינים לתרום להוצאת הספר ולהקדים לעילוי נשמת וכדו' יפנו לפני 052-7151420

נותן צפיון לרכוש את הספר
 "מתיקות ועריבות התורה" חלק כ'
 כפלא 052-7151420

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון ראובן ב"קול חלשון" 03-6171111 (ערי זיוהי קובי)

שיחותיו של הרב גדעון ראובן מתקיימות א"ה: בימי שני - בין מנחה לערבית. בבית"כ "תפארת בחורים" רח' יאנוש קורצ'ק 5 קריית יובל. [תפילת מנחה 20 דק' לפני השקיעה]

פניני "אור החיים" הקדוש

לרבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

"בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ" [א', א'] גדלו מעשיך ה'" על ידי כך הוא מגיע לידי יראת הרוממות.

הרי לנו שכשאר האדם מתבונן במעשי ידיו של הקב"ה, הוא מגיע לידי יראת הרוממות. וכמו שכתב ה"אור החיים" הקדוש שהיא הרבה יותר מעולה מאשר יראת העונש, ובאמת דבר זה מובן גם מצד ההיגיון, הואיל ואם כל הפחד שלו נובע מעוצמת העונש שעתיד הוא לקבל, מה היה קורה לאותו אדם אילולי אותו עונש...! אך כאשר הוא מתבונן במעשיו של הקב"ה, הוא מתפעל מכוחו יתברך, וכל מעשיו הם בגלל הכרת הטוב שלו אל ה' יתברך, שכן כל כך הרבה הוא נותן ומשפיע על אדם, והכל ברוך ה' תקין בגופו. יוצא שאין מעשיו קשורים אל הפחד והעונש, לכן יראת הרוממות מעולה הרבה יותר מיראת העונש.

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - במילה ב' של המילה "בראשית" רמז לנו על שני אופנים של יראה.

הראשונה היא יראת העונש. והשנייה היא יראת הרוממות.

ממשיך וכותב הרב - שיראת הרוממות היא מעולה הרבה יותר מיראת העונש. ואת שני סוגי היראה האלו היו נצרכים בשביל קיום העולם. דברים אלו רמחים בהמשך הפסוק: במילה "אלוקים" רמזה יראת הדין ש"בראשית ברא אלוקים" [שידוע שבכל מקום שנאמר בו "אלוקים" זו מידת הדין]. ויראת הרוממות רמזה במילים "את השמים ואת הארץ" - שכאשר האדם מתבונן בשמים ובארץ, הוא רואה את חכמת מעשיו של הקב"ה ומתפעל מהם, כמו שנאמר "מה

פניני האלשיך הקדוש

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א

לרבינו הקדוש רבי משה ב"ר חיים אלשיך זיע"א

פרשת מילה) (כבר ביארנו שנים עברו כי הרמב"ן כבר כתב שספר בראשית אינו מובן לקוראו אלא ליודעי הסוד, ועל כן לא יתמה הקורא מדוע האלשיך הקדוש לא מפרש הפסוק כפשוטו, וגילה לנו הרב ז"ל טפח וכיסה טפחיים לפי קוצר השגתנו) ועל כך אמר שלמה המלך "נופת תטופנה שפתי זרה" שנראה כאילו דבש יש בחכמת מחקר זו זה. אך "אחריתה מרה כלענה" לומר דע כי אם תחקור בו כשם שבלענה ישאר מרירותה בפה טועמה גם אם ידח פיו כמה וכמה פעמים, כך גם כשתרצה להדיח מחשבה רעה זו, "גם שתרבה בישיבת תורת ה' תמימה להדיח את צואת הזרה, לא יבצר מהשאר סברא זרה בצד מה" לשון האלשיך. (ובעוונותינו הרבים אנו רואים בחוש כיצד אלו שלא שומעים לאזהרה זו מסלפים ומעוותים את דיני התורה, וכל שומעם יחרד ולא יבין מדוע יעקמו ההלכה ועוד ת"ח יקראו, ואומנם אומר האלשיך הקדוש כי לאחר שאדם לא שעה לאזהרה זו, לא יבצר שישאר לו סברות זרות אלו, וממילא אותו אדם בטוח שסברתו אמת, ואינו יודע כי יצר הרע מדבר לא רק מתוך גרונו אלא מתוך מוחו ממש. ה' יצילנו)

לשאלות דחופות בהלכה ניתן לפנות לרב אלחנן ראובן שליט"א
054-8502267 שעות המענה: בימים א' - ה' מהשעה 18:45 ועד 19:45

"ועץ הדעת טוב ורע"

מסביר האלשיך הקדוש שמלבד כל עצי הגן שנטועים בגן עדן, הרומזים למצוות, ובתוכם עץ החיים היא התורה שהיא מרכז של המצוות. יש גם את הטוב והרע שמעורבבים והוא הנמשל לעץ הדעת טוב ורע. והיינו שלא כתוב עץ טוב ורע, אלא עץ הדעת טוב ורע והוא האיסור שהיה לאדם הראשון לאכל הימנו, כלומר שיש איסור לאדם לנסות לחקור בשכלו הוא מה טוב ומה רע ולהבין מדעתו, כשיש את מצוות התורה וחוקותיה שהם המורים לאדם מה טוב ומה רע, ואדם אשר יעבור על זה ויחקור בשכלו ידבק בו מינות. ולשון האלשיך "כי רבים חללים הפילה החקירה שכלית והיא החכמה חיצונית" ועל כך אמרו חז"ל כי חוה סחטה ענבים והשקתו, כלומר סחטה בחקירת שכלה עד תמצית החקירה עד שנשתכר האדם ונתבלבלה דעתו וקרה לו כמי שהציץ ונפגע. ואמרו ז"ל אדם הראשון היה מין. כלומר כביכל כופר. והנה האומר שעץ הדעת היה אתרוג, היינו שאתרוג דומה ללב, ולמעשה חטא האדם רק בליבו, והאומר חיטה היינו שחטא בשפתיו שדומים לחיטה שיש לה מעין חיתוך לאורכה. והאומר תאנה היתה שחטא גם במעשה שמשך בערלתו שנמשלת לתאנה (בבראשית רבה

על - פרקי אבות

פנינים מובה"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון"

חלק ו'

לרבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זיע"א

"צדקתם תעמוד לעד. וכל זאת הואיל והם מענישים אותם לשם שמים.

כל זה היה דורש רבן גמליאל כאשר הוא התמנה להיות נשיא שהוא זכות גדולה בשבילו לשרת את הציבור, ובגלל שאחיו שמעון היה ממלא מקום אבותיו בחכמה ולא זכה לכך, יצטער על כך שלא זכה לשרת את הציבור ולזכות במצוות האלו, מיד פנה אליו ואמר לו "ואתה מעלה אני עליכם שכר הרבה כאילו עשיתם" הואיל ומצד עצמו לא היה נמנע מלשרת את הציבור אלא בגלל שהיה צעיר לימים והיה עוסק בתורה לשם שמים, אז הקב"ה יעלה זאת לכם כאילו עשיתם גם את המצווה הזו וצדקתכם תעמוד לעד. עיין עוד פירוש למשנה זו בהמשך דבריו...

מאשק אי"כ' כהבוע פבא...

"רבן גמליאל בנו של ר' יהודה הנשיא אומר, יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון. וכל תורה שאין עמה מלאכה, סופה בטלה וגוררת עון. וכל העמלים עם הציבור, יהיו עמלים עמהם לשם שמים, שזכות אבותם מסיעתן וצדקתם עומדת לעד. ואתם, מעלה אני עליכם שכר הרבה כאלו עשיתם"

ממשיך הרב וכותב ואם יאמר האדם שלא טוב להיות נשיא הואיל וכאשר יחייב את החייב ישנאהו וירדפהו ויעשה עמו רעה, ועוד נאמר בחז"ל [שבת לב.]. אל יעמוד אדם במקום סכנה ויאמר שעושים לי נס, שאז גם מנקים לו מזכויותיו. על כך אמר התנא "וכל העמלים עם הציבור" שהם עונשים את הציבור, אין להם לפחד שמא ינקו מזכויותיהם הואיל חכות אבותם מסייעתם ולא רק שלא ינקו מזכויותיהם אלא

שערי הלכה

מאת הרב ינון ראובן שליט"א

ע"ע באחרונים שנחלקו בקדם הבעל והדליק הנרות לפני אשתו, אם צריך לשלם לה שכר מצוה וברכה עשרה זהובים כדין מי שחטף מצוה מחברו (חולין פז. ושו"ע חו"מ ס' שפכ' סא) דדעת היעב"ץ (בס' משנה לחם, חלה פ"ב משנה ג', ובסידורו ח"א עמ' תרז') וכ"כ תורת חיים (סק' ה') שחייב לשלם עשרה זהובים. אך דעת המיד"א (מחז"ב סק' ג') וכ"כ בחזו"ע (שבת ח"א עמ' קסג' עיי"ש) שאין לה עליו אלא תרעומת, אבל פטור מלשלם לה כיון שהמצוה מוטלת גם עליו והבית והנר שלו. וכ"כ בכה"ח (סק' כב').

וזמ"מ טוב שגם הבעל ישתתף בעשיית המצוה דהיינו שיצין את הנרות להדלקה בע"ש (שער הכוונות (דף סא' סעד'), משנ"ב (שם סק' יב', וכן בס' רסד' סק' כח' שגם הבהוב הפתילות יעשה האיש), בא"ח (פ' נח אות ה'). וע' בתוס' רקע"א (שבת פ"ב מ"ו) שהביא רמז לזה מלשון המשנה "על שלוש עבירות נשים מתות בשעת לידתן על שאינן זהירות בנדה ובחלה ובהדלקת הנר" ששינה התנא לשונו וכ' "ובהדלקת הנר" ולא כ' "ובנר" סתם, כמוש"כ "בנדה ובחלה" כי בא התנא לרמז על מה שאמרו בתיקוני הזוהר שרק מצות הדלקה מוטלת על האישה אבל תיקון הפתילות מוטל על הבעל.)
ע"ע במשנ"ב (שם סק' יא') שאם מדליקים הרבה נרות בבית תוכל האשה להדליק במקום שאוכלים בכרחה, ושאר הנרות שבשאר החדרים רשאי הבעל להדליק, אך בלא ברכה (באוה"ל ס' רסג' ס' ז"ה בחורים) וחשיב הידור מה שהבעל מדליק נרות נוספים על מה שמדליקה אשתו, וידליק בשאר החדרים במקום שחשך וצריך נר או אפי' במקום סעודה יוסיף נר או מנורת חשמל אחר שתדליק אשתו (הגרי"ש אלישיב, אשרי האיש עמ' מו') וכן מוטל על האיש להזהיר את אשתו ע"כ ולומר לאנשי ביתו שידליקו את הנר קודם שתחשך (חזו"ע (שם עמ' קסג'). כמבואר בשו"ע ס' רס' ס' ס' "סמוך לחשיכה וכו' ויאמר להם הדליקו את הנר", ואם הוא בביהמ"ד או במקום אחר צריך לשלוח אחר שיזהירם על זה, משנ"ב (ס' רס' סק' יד').

שאלה: מי מצווה על הדלקת נרות שבת?
תשובה: החיוב למצות הדלקת הנרות הוא בין על האנשים ובין על הנשים (שו"ע (שם ס' ב'). אלא שהנשים מזהירות ונצוות בו יותר מהאנשים (וגם נענשות ע"כ יותר, כמבואר במשנה (שבת לא): "על שלש עברות נשים מתות בשעת לידתן על שאינן זהירות וכו' ובהדלקת הנר). מופני שהן מצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית יותר מהאנשים (רמב"ם (פ"ג ה' שבת ה' ג') שו"ע (שם ס' ג'), [והטור הביא עוד טעם שהנשים מזהירות בו יותר בשם המדרש (ב"ר יז, ח, ותנחומא פ' נח), וכ"כ בירושלמי (שבת פ"ה ה') זוה"ק (פ' בראשית דף מח' רעב') מופני שהאשה ככתה נרו של עולם, דהיינו שגרמה מיתה לאדם הראשון שנקרא נרו של עולם (דגשנה קרויה נר-נר ה' נשמת אדם" (משלי כז), ואדה"ר נקרא נרו של עולם, דגשמות של כל הדורות היו תלויים באדה"ר. מחצה"ש סק' ז') ע"י ששידלה אותו לחטוא בעץ הדעת ונגזר עליו מיתה (ולולא החטא היה האדם עתיד לחיות לעולם, רמב"ן ורבינו בחיי בראשית ב,ז) ולכן תדליק נרות שבת כנגד הנר שכתה. משנ"ב (שם סק' יב').] ובאבודרהם (ס' תפילות של שבת) כ' רמז "חונה" ר"ת ח-לה, ו-סת, ה-דלקה. כלומר כל אלו הם תיקונים לחטאה. ולכן המנהג בישראל הוא שהאשה היא המדליקה נרות שבת ויו"ט, ואפי' אם ירצה הבעל להדליק הנרות בעצמו כדי לזכות במצוה (ולומר שהדלקת הנר מוטלת גם עליו ומצווה בו יותר מבלשון. ב"ח) האשה קודמת ומעכבת בעדו, מופני שעיקר המצוה מוטל עליה (ב"ח (ס' רסג' ס' ב'), מוג"א (סק' ו'), משנ"ב (שם סק' יא'), והנשים מוציאות יד"ח בהדלקתן את בעליהן, לבוש (סק' ג'). וע"ע בשו"ע הרב (קו"א סק' ב') וכ"כ מהב"ח (ה"ל) שהאשה היא שלוחה של הבעל.

מעשה שהיה...

מסופר על יהודי בעל בית חרושת לשקיות ניילון שלימים נעשה בעל תשובה, ניגש הוא אל הרב זילברשטיין שליט"א וסיפר לו שבכל אריזה של מאה שקיות, הוא היה שם רק תשעים וחמש עד אשר היה מרמה ושם שמונים וחמש שקיות... מה הוא יעשה בשביל לכפר על מעשיו?

השיב לו הרב שמעתה יוסיף חמש עשרה שקיות, דהיינו שימכור מאה וחמש עשרה שקיות בכל אריזה ובכך יוכל לכפר על מה שעשה. היהודי קיבל את הפסק והחל מאותו יום לשווק מאה וחמש עשרה שקיות באריזה של מאה. לא עבר זמן רב, והוא חזר שנית אל הרב ומספר לו שאחד הלקוחות החליט לספור את תכולת האריזה ומצא בה מאה וחמש עשרה שקיות, הוא מיד פנה אל כלי התקשורת וסיפר להם מעשה זה, ואלה פרסמו את הסיפור בחדשה מרעשה כיון שלא האמינו שגם בתקופתנו יש סוחר המוכן לשווק יותר ממה שמודפס על אריזת המוצר. הוא הוסיף ואמר - לא רק שזכה לקדש שם שמים ברבים, אלא גם ע"י פרסום זה הוא זכה להחזיר לכל אותם לקוחות שגזל מהם את השקיות.

מדרשי הז"ל

"וישמעו את קול ה' אלוקים מתהלך בגן לרוח היום ויתחבא האדם ואשתו מפני ה' אלוקים..." [ג', ח']

בב"ר [י"ט, ח'] מובא שעד שלא דיבר הקב"ה עם אדם וחווה, הם היו שומעים את המלאכים אומרים להקב"ה בתמיהה 'עדיין זה לא מת?' השיב להם הקב"ה 'ארויח לו את היום שאני אמרתיו לו "ביום אכלך ממנו מות תמות" ואין אתם המלאכים יודעים אם זה יום שלכם או יום שלי, ואני נותן לו יום אחד משלי שהוא אלף שנים' ובאמת אדם הראשון חי תשע מאות ושלשים שנה והניח לבניו שבעים שנה. [ידוע שאצל הקב"ה אלף שנים בעניו כיום אתמול כי יעבור, ולכן הוא קיבל אלף שנים במתנה מהקב"ה, ואת אותם שבעים שנה הפרש שנשאר לו לחיות, נתן אדם הראשון לדוד המלך שהיה אמור להיות נפל.]

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

הלכה למעשה...

הלוי [ו' לג' מביא עדות נאמנה בזה] וכ"ה בברכ"י מהאר"י, כה"ח ובא"ח פרשת לך לך] הרוצה לשמוע מהש"צ הפרשה, ולקרוא אח"כ פעם נוספת מקרא ותרגום, נחלקו בזה האחרונים אם יוצא באופן זה בדיעבד, למ"א [סק"ח] מועיל בדיעבד, לעו"ש ופרישה לא מועיל. הלכה למעשה בכה"ח [סק"ב] פסק לאיסור, ומשנ"ב [סק"ב] ומחבר"ר [רסה], ג] מצדדים בהיתר, לכן יותר טוב שלא לנהוג כך, אלא יוכל תוך כדי קריאת התורה לקרוא פעם אחת עם הש"צ כשקורא בלחש ומכוון לשמוע הש"צ [שו"ע רפה, ה' ומשנ"ב סק"ד] לכתחילה נכון לא לוותר על תרגום אונקלוס, שכן יש בו צורך גדול גם ע"פ הקבלה [באה"ט סק"ג כה"ח סק"ג] ונכון שיבין מה הוא אומר ולא יקרא במרוצה כמי שחותה על גבי גחלים כמו שהזהיר המלאך המגיד את הב"י. וי"א שיכול לקרוא הפרשה עם רש"י במקום אונקלוס, וירא שמים יקרא גם תרגום וגם אונקלוס [שו"ע רפה, ג'] ומנהג המשנ"ב לקרוא תרגום רש"י ורמב"ן [שבט הלוי שם מעדות נאמנה].

מדיני שניים מקרא ואחד תרגום

אע"פ שאדם שומע הפרשה בקריאת התורה, חייב לקרות לעצמו בכל שבוע הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום, מתקנת חז"ל שתיקנה משה רבינו ע"ה [כמבואר בערוה"ש רפה' ב'] ובגמ' בברכות [ה] אמר' כל המשלים פרשיותיו עם הציבור מאריכין לו ימיו ושנותיו. קודם שיתחיל לקרוא יאמר לשם יחוד וכו' הריני בא לקרוא הפרשה של השבוע שניים מקרא ואחד תרגום כמו שתקנו חז"ל וכו' [כה"ח רפה, ד'] בצורת הקריאה יש שתי אפשרויות: **א'** לקרוא כל פס' ב' פעמים ומיד את התרגום שלו. **ב'** לקרוא כל פרשה [היינו פרשה פתוחה או סתומה בתורה] ב' פעמים מקרא, ואח"כ את התרגום שלה. וכן היה מנהג הגר"א והשל"ה הקדוש [באה"ט רפה, א' משנ"ב סק"ב] וכהצורה הראשונה מצדד במ"א, וכן היה מנהג המשנ"ב. [שבט

משכן הבית היהודי

חלק ב'

מאת הרב אברהם שהרני שליט"א

כך נתחל אבראשית!

חשוב ומה לא חשוב. הדבר משפיע ישירות על מה שהוא עושה או לא עושה בתוך המשפחה שהקים. בעוד שהוא חושב בכנות שמה שהוא מבטא זו דעה אובייקטיבית שלו, ועקרונות בלתי ניתנים לפשרה שצריכים להיות מקובלים על כל העולם, למעשה זו הקנייה הנשמרת ביזרון מבית ההורים. אפשר להיווכח בכך מדוגמה רגילה: כאשר מועמדים לסגור שידוך פונים להתייעצות האם לעשות את הצעד המכריע, מגלה לא אחת היועץ, שאף על פי שהכל נראה חיובי, ואין סיבה הגיונית שלא "לסגור את השידוך", הם חשים מעצור לסיים בחיוב את ההצעה שעומדת להכרעה. בניתוח מעמיק יותר לעיתים מתגלה שלמועמד יש חששות מעצם ההליכה לקראת נישואין בשל זיכרונות לא חיוביים מהנהלות הוריו בחיי הנישואים שלהם. זה מקרה של הזיכרון המופנם שלנו, שנמצא עמוק בתוכנו. בלתי נראה, אך משפיע הרבה מאד על התנהגותנו בכלל ועל התנהלות חיי המשפחה שלנו בפרט.

הדרך שלנו לשפוט את הסובב אותנו, ולכלכל את צעדינו, היא שימוש במה שמדווח לנו הזיכרון. דבר נוסף שאדם מושפע בו בהתנהגותו על ידי הזיכרון, הוא הדחף למעשים אלה ואחרים. ההתנהלות היא כזו, שאתה אומר לעצמך: כיוון שבפעם הקודמת לא הגבתי מספיק חזק על התנהגותו של בן זוגי, הוא לא הבין עד כמה הדבר חמור בעיני. המסקנה שהוא מסיק, שבהזדמנות הבאה יש להגיב בכל החומרה, כדי להעביר את המסר שבעיניי המעשה חמור במיוחד. לעיתים אדם מתפלא על עצמו, כיצד הגיב בחומרה כל כך רבה על פעולה כל כך פשוטה, בעיקר של בן זוגו. אבל אין צורך להתפלא, כי התגובה החריפה כל כך, אינה נובעת מההתרחשות שקרתה עכשיו, שאכן לא מצדיקה כלל תגובה חריפה, אלא מזיכרון מוצפן של אותו אדם מהתרחשות קשה שהתרחשה בעבר, הקרוב או הרחוק. כאשר אנו מדברים על השפעת התנהגות האדם במסגרת המשפחתית שבנה, הדבר מורכב לא מעט מזיכרונות העבר הרחוק יותר, לרוב ובעיקר ממשפחת המוצא שלו, בית אביו ואמו. שם הוא למד בצעירותו מה

המשך אי"ה' בשבוע הבא..

הרב אברהם שהרני שליט"א יו"ר מרכז "בית" - יצוא ותגובות 058-7211235

מאת הרב אבישי ח. שליט"א

הורים שואלים...

מרכז צמיחה Merkaz Tzmicha

בהורים ובעירות ללא קורת גל הם בנו את הבתים בעצמם מעצים, מסמרים ובדים, חילקו אותם לשתי קבוצות, קבוצה אחת קיבלה שבחים רבים על הבתים שהם בנו (משוב חיובי), והקבוצה השנייה לא קיבלה התייחסות כלל. לאחר שהם חזרו לביתם, 94.6% מהקבוצה הראשונה רצו לחזור ע"ז עוד פעם. ובקבוצה השנייה רק 28.1% רצו לחזור. ניתן להסיק מכך את החשיבות להחמיא ולשבח את הילד על המאמץ, ועל מה שהוא כן עושה גם אם הוא לא מסיים את הכל כל שבוע, זה ייתן לו כוח לעמוד באתגר.

חיים בן זימרה מהדרום שואל: אנחנו מתחילים חומש בראשית, יש לי בן בגיל 15, בחור רציני ולומד טוב בישיבה, אבל אין לו כוח לקרוא כל שבוע שניים מקרא ואחד תרגום, האם יש סיבה לכך?

תשובה: נקדים ונבאר מנין מקור החיוב לקריאת שמו"ת? הגמרא במס' ברכות (ח.) "אמר רב הונא בר יהודה... לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור שניים מקרא ואחד תרגום... ומאריכים לו ימיו ושנותיו", דין זה נפסק ב"שולחן ערוך" (א"ח סי' רפ"ה) כי על כל אדם לקרוא את פרשת השבוע באופן הבא: פעמיים את לשון המקרא ופעם אחת את התרגום. בהקשר למצב של הבן שלך, ניתן להסתכל בזאת בשני כיוונים: א} קושי לעמוד באתגר - מחקר מדהים שנערך בסך פרנסיתו בקרב 1,800 ילדים, אותם ילדים נסעו חודש ימים לישון

ב} אם הוא אינו מוצא בכך עניין, צריך להסביר ולתת טעם במצווה כל ילד בדרכו שלו. הדבר העיקרי שניתן לומר ש"זו סגולה מדהימה שכתובה בגמרא שמאריכים לו ימיו ושנותיו".

בא להימנע מקריאתו ונמנו עונן בשבת.

"ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור:

לרפואה והצלחה:

רות בת סעידה, קרן עיישה בת רוחמה, יהואן מרדכי בן דניאל מלכה, חיים בן בנייה, שולה חיה בת נדרה, שמואל בן חסיבה וב"ב, סיגל בת מרים, מיטל בת סיגל, אברהם בן שרה, משה חיים בן מרגו.

לעילוי נשמת:

יוסף דוד בן סעידה, יפה בת חנה, חסיבה בת שמחה, אורי בן נדרה, פנחס אליהו בן צבי גרשון, חיו - חיים בן מרים, אלגרה - אורלט בת שרה, שלום בן אסתר חיון, אורלט שמחה בת שרה, מתתיהו שמעון בן תמר.

ת.נ.צ.ב.ה.

קונה ספרי קודש ישנים וכן מכתבים מקוריים מנדולי ישראל. תשלום גבוה! 0527674348

אהוד נתן מור
טוען רבני, עורכי דין (LLM), נוטריון ומגשר
משמורת ילדים • גירושין • חלוקת רכוש • חתימות נוטריוניות
מיל: office@law-mor.com • כתובת: חיים מרינוב 112 • טלפון: 02-9999248
אתר: law-mor.com • ירושלים • חומת שמואל • ירושלים • 02-9999348

אריאל אלומיניום
ייצוג סכירה והתקנת רשתות
תיקוני אלומיניום, תיקוני תריסים, זכוכיות, מנועים, מנוולים, ידיות.
050.333.4331 | 02.6645.999
מספרת - אליהו
42 בית וגן 050-9094047

פיסטוקס
רכי הפסטה 37

נעלי קרן אור
נעליים לכל המשפחה
רח' הרב שלמה אלקבץ 4
גבעת שאול.
058-577795

מפגש הפסטה
10 הפסטה

מפגש ברזיל
ברזיל 2
קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלונים, ארטיקים, גלידות ועוד..

אטליו רוזנבוים
טלפון להזמנות:
02-6424564
02-6434698
רח' הפסטה 45

צ'אבס
בשר • עופות • דגים
בית וגן הפסטה 10
02-6439131
מוקד הזמנות, והזמנות בווצאפ
050-260-3330

אליעזרא - אלקטרוניקה
פזאפונים, נגנים, מלצמות ועוד...
רח' הפסטה - 45
0733134400 053-3188440

לעילוי נשמת:
ר' חיים יעקב בן ר' אלתר אהרון
ומלכה ב"ר שלמה.
ת.נ.צ.ב.ה.

מ.מ. בניה ושיפוץ
שיפוץ כלליים

תפארת בשפוחות
רח' קריית משה 11
טל' למשלוחים: 02-5717813